

בגן של רבנו ז"ל

בגן של רבנו כנגד ג"ן פרשיות שבתורה, בעזרת השם יתברך נשתדל להכניסכם בגנו של רבנו, ולסיים על הסדר את כתביו של רבנו נחמן מברסלב ז"ל סימן אחר סימן כך שבסוף השנה הזאת תזכו לסיים, או אפילו בחלקם כתביו של רבנו ז"ל, השם יהיה בעזרכם ובעזרי

פקודי

קיצור ליקוטי מוהר"ן

מט - לשמש שם אהל בהם והוא כחתן יצא מחפתו וכו

שיחות מוהר"ן

אות - קעו

קודם ארץ ישראל אמר איני יכול לישון מחמת שקודם השנה באים ועומדים לפני כל הששים רבוא אותיות של התורה (שנה):

אות - קעו

חזק את אחד להיות בשמחה ואמר שראוי לו לשמוח בהשם יתברך. ואף על פי שאין אתם יודעים מגדולת השם יתברך ראוי לכם לסמוך עלי. כי אני יודע מגדולתו יתברך (שנו). והזכיר אז הפסוק (תהלים קלה ה): "כי אני ידעתי כי גדול ה' וכו' גם ראוי לכם לשמוח בי, מה שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה. גם חזק את אחד שישמח את עצמו אפילו בעסקי חול. ואמר לו: בוודאי כן הוא, שבתחילה צריכין לשמח עצמו במלי דעלמא בכל מה שיכולין, ואחר כך באין לשמחה אמיתית:

אות - קעח

פעם אחת עמדתי לפניו לעת ערב סמוך לתפלת המנחה. והיה מסתכל בחלון בדרך השתוקקות נמרץ וכליון עינים ודיבר עמי מעניין היום שחולף ועובר מהרה. ענה ואמר: מה שיש לי לעשות בזה העולם, (ואמר זאת בדרך הפלגה, כלומר שיש לו הרבה מאד לעשות בזה העולם שאי אפשר לשער) והנה היום חולף ועובר מהרה. ואמר בלשון אשכנז בזה הלשון: וואס איך האב צו טהון אין דעם עולם:

אות - קעט

קודם הסתלקותו אמר שכבר הוא עומד עכשיו על מדרגה כזו שאי אפשר להשיג יותר בשום אופן כל זמן שמלובשין בהגוף. ואמר שמתגעגע מאד מאד להפשיט גופו, כי אי אפשר לו לעמוד על מדרגה אחת בשום אופן. כי כל ימי חייו מעולם לא עמד על מדרגה אחת (שנו) אפילו כשהגיע לאיזה מדרגה עליונה שיהיה, אפילו לתכלית המעלה, אף על פי כן היה מחפש יותר עד שהגיע למדרגה גבוהה יותר ויותר. וכן היה תמיד כל ימי חייו כמבואר במקום אחר. ולבסוף הגיע למדרגה גבוהה כזו שאי אפשר בתוך הגוף להשיג יותר בשום אופן. ועל כן היה מוכרח להסתלק. ואמר בזו הלשון: איך וואלט שוין גיגערין דאס העמדיל אויס גיטאן. ווארין איך קאן אויף איין מדרגה ניט שטיין (כבר רציתי לפשוט כותנתי מפני שאיני יכול לעמד על מדרגה אחת):

חיי מוהר"ן

סו

(ז) שייך לענין הנדפס בסוף סיפורי מעשיות המתחיל דע שיש שני מיני פלטין באחד דר מלך ובאחד דר עבד וכו' כשעובדין השם ועדיין הוא בבחינת עבד עדיין הוא בבחינת ארור חס ושלום ויש בחינת עבד בקדושה בחינת משה עבד ה', ודע שיש מצוה שעל ידה יוצאים מבחינת עבד והיא מצות פדיון שבויים:

ח. כי זה בחינת תשובה אותיות תשוב ה' לעשות מד', ה' ועקר התשובה תלוי בלב כמו שכתוב: "ולבבו יבין ושב" (ישעיה ו' י) הינו במחשבה שבלב, שיתגבר לברך ממחשבות רעות ולחשב בכל עת מחשבות טובות. לשים אל לבו היטב מה יהיה תכליתו וסופו ולחשוב עצות ותחבולות איך יזכה לשוב אל השם יתברך ועל-ידי-זה יזכה לתשובה. ועל-ידי-זה יזכה להגיע ולהשיג אוריתא דעתיקא סתימאה הינו סתרי פנימיות התורה שהם עקר שעשועי עולם הבא בחינת ענג שבת, ושבת זה בחינת תשובה כמו שכתוב: "ושבת עד ה' אלקיך" (דברים ל' ב). ואיתא בתקונים (תקון כ"א מ"א) והיא נקראת קבלה כד איהי בין תרין דרועין דמלכא ותרין דרועין הם ניסן ותשרי והם ימי תשובה, כי בניסן עתידין לגאל (ראש-השנה י"א). ואין הגאולה אלא על-ידי תשובה כמו שכתוב: "ובא לציון גואל ולשבי" וגו' (ישעיה נ"ט כ) הינו עקר ידיעת סודות התורה שהם חכמת הקבלה יהיה לעתיד על-ידי תשובה:

ט. וזה בחינת ציצית הינו בחינת תכלת (פרוש עקר מצות ציצית הוא על-ידי תכלת כמובא בלקוטי הלכות הלכות ציצית הלכה ה' אות ג' ועין מסכת סוטה י"ז וחלין פ"ט, שזכו לחוט של תכלת ופרש רש"י לציצית וכו') דאכלי כלא ושצי כלא' (זהר-הקדוש ח"א נ"א ע"א), שהיא התגלות מלכות דקדשה שעל-ידי-זה יבנע ויתבטל מלכות דסטרא אחרא. וישאאל הדבקים במלכות דקדשה מקבלים חיותם משם, פי משם בא עקר החיות בבחינת דוד מלך ישראל חי וקים' (ראש השנה כ"ה). פי תכלת בחינת: "ותכל נפש דוד" (שמואל-ב י"ג לט) ובחינת פלה בחינת "פלה בכל הגוים" (ירמיה ל' יא) דאכלי כלא וכו'. ומשם הנגינה בחינת "מבנף הארץ זמירות שמענו" (ישעיה כ"ד טז) "מבנף" דיקא שהוא בחינת תכלת (כמו שכתוב: "הבנף פתיל תכלת"). וזה בחינת ה"א שהיא ד"לת עם יו"ד; ד"לת זה בחינת דל"ת כנפות, יו"ד זה בחינת עשרה מיני נגינה בחינת השיר הנ"ל. ועקר כח הפלה הינו בחינת תכלת היא מקבלת מבחינת אמא אוזפת מאנהא לברתא' (זהר-הקדוש ח"א ב ע"א), פי מבינה שרש הדינים שעל ידה נמתקים ועל-ידי-זה עושין מדל"ת ה"א וממשיכים ממנה שפע ועשירות גדול וברכה עד בלי די. ועל-ידי שנוהרים במצות ציצית זוכין לכל הנ"ל:

ועל כן בימי החל שאז יש אחיזה להחיצונים וצריכים יגיעה גדולה לברר ולהעלות את התורה והתפלה, על-כן יש אז יגיעת כל השלשים ותשע מלאכות ששולטין בימי החל, מחמת שאז אין שלמות להתורה והתפלה וצריכין יגיעה לבררם לבטל מהם אחיזת החיצונים וכל זמן שיש ברור צריכין מלאכות פדוע ובשבת מחמת קדשת עצומו של יום נתבטלין אחיזת החיצונים לגמרי ועולים התורה והתפלה בשלמות גדול, על כן אז בטלין כל המלאכות אבל ביום-טוב אין נמשכת הקדשה מעצומו של יום כי אם בבחינת עליית התורה שזכינו אז לקבל אחר הגאולה ראשונה, אבל התפלה עדין לא נתברר בשלמות ועל כן דרשו רבותינו זכרונם לברכה, שבני אדם מזולזין בה כי שלמות עליית התפלה יהיה רק לעתיד על-ידי משיח כנ"ל נמצא שגם ביום-טוב אף-על-פי שיש לנו כח אז להעלות גם התפלה בשלמות יותר ובעליה יתרה מחמת תוספות קדשת יום-טוב, אבל עדין אינה מתבררת ועולה בשלמות כמו בשבת, על כן יש אז עדין מלאכת אכל נפש שהם המלאכות של גמר ציור השפע שנמשך על-ידי תפלה, שהתפלה צריכה ברור עדין כנ"ל.

ובאמת מחמת שהתפלה אינה בשלמות על כן גם התורה אינה בתכלית השלמות, ועל כן בימי החל יש אחיזה להחיצונים גם בהתורה וצריכין יגיעה לבררם כנ"ל וכמו שאמרנו רבותינו זכרונם לברכה: לא זכה-נעשה לו סם מות, רחמנא לצלן, כי תורה ותפלה, שניהם תלויים זה בזה רק אף-על-פי-כן אין נוגע הפגם כל כך בהתורה כמו בהתפלה ואין בני אדם מזולזין בה כל כך, ועל כן ביום-טוב שיש בו תוספות קדשה מרובה על כן בהתורה אין נוגע אז שום חסרון ופגם כי אם בהתפלה ועל כן אסורים בו כל המלאכות חוץ מאכל נפש כנ"ל.

ליקוטי עצות

ספר לקוטי עצות - ערך טלטול ונסיעות לדרכים

ו. אפלו מי שהוא נע ונד ובא לפעמים למקומות שרחוקים מאד מעבודת השם יתברך, כגון בבתי רשעים ואפלו בבתי עובדי כוכבים ומזלות וכיוצא, אף על פי כן יש כח לישראל להעלות ולהרים כל אלו המקומות לשם יתברך. על כן עליו לעשות את שלו להמשיך את עצמו לשם יתברך בכל מה שיוכל בכל מקום שהוא (ח"ב. עו):

ז. כשיש להאדם לב, אין שום מקום שימנעהו מעבודתו יתברך ואין לו שום התנצלות לומר, שבמקום פלוני אי אפשר לו לעסק בעבודת ה'. כי כשיש לו לב, כל המקומות של כל העולם הם שלו (נו):

ח. בדרך צריכין לזהר בטבילות מקוה, כי מקוה מסוגל להנצל מרוצחים (חיי"מ עבודה"ש ל):

ספר לקוטי עצות - ערך יראה ועבודה

א. צריך לשמר עצמו מיראות חיצוניות, שלא יפל עליו יראה משום דבר שבעולם, רק כשבא עליו איזה יראה ופחד, יזכר מיד יראת השם יתברך ופחדו הגדול, וימשיך על עצמו יראת ה' כל היום תמיד, ועל ידי זה יוכל להתפלל עם כחות, להוציא בכח גדול תפלתו ויהיה תפלתו בבחינת רעמים, ויזכה לשמע היטב מה שמוציא בפיו, ועל ידי זה יזכה לשמחה, לעשות כל המצוות בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה. ועל ידי זה יזכה לידע לבטל כל הגזרות אפלו אחר גזר דין, חס ושלום (ה, ד):

ב. גם צריך לשתף האהבה עם היראה כדי לזכות לכל הנוכח לעיל. כי עקר ההתגברות הוא על ידי האהבה. אך אף על פי כן צריכין להקדים את היראה (שם ה):

כשרוצה האדם לכנוס אל הקדושה, אזי מתגברין ומתפשטין כנגדו הסטרא אחרא שהם היכלי התמורות מאד, וכל מה שהוא סמוך יותר לפתח הקדושה, מתגברין ומתפשטין כנגדו מאד מאד עד שיש הרבה שכבר היו אצל הפתח וחזרו, רחמנא לצלן, מחמת שלא ידעו שכבר הם אצל הפתח או מחמת שמתטחין כנגדו מאד מאד עד שקשה לו לשברם. אבל האיש הכשר באמת הוא יושב וממתין ומתעכב ימים הרבה אצל פתח הקדושה, ואף על פי שבתוך זמן זה שהוא מתעכב אצל הפתח ומקוה ומייחל להכנס לפניו, מתגבר עליו חמימות היצר הרע מאד, אף על פי כן הוא עושה את שלו ויושב וממתין אצל פתח הקדושה ואינו רוצה לשוב לאחוריו בשום אופן, וזה בחינת והוא יושב פתח האהל, ישיבה מלשון עכבה, כמו שאמרנו רבותינו, זכרונם לברכה, וכחום היום מרמו על התגברות חמימות היצר הרע, אף על פי כן הוא אינו רוצה להטעות את עצמו וחושב על תכליתו הנצחי באמת ואינו שב לאחור בשום אופן יהיה איך שיהיה, רק הוא יושב וממתין ומתעכב אצל פתח הקדושה ימים רבים כמה שיהיה. ואף על פי שאין מניחין אותו להכנס לתוך הפתח, וחום היום שהוא חמימות היצר הרע לוחט אותו מאד אף על פי כן הוא אינו מניח את מקומו ויושב ומתעכב אצל פתח האהל של הצדיקים והכשרים עד ירוחם מן השמים. וזהו גם כן בחינת ויהושוע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל, כמבואר בפנים. (שם אות הנ"ל):

ספר המידות

ספר המידות - ערך למוד חלק שני

- ט. על ידי קימה בפני תלמיד חכם זוכין לתורה:
- י. כל ידיעה במשפטי התורה, הן מצוות שבין אדם לחברו הן מצוות שבין אדם לקונו, הידיעה הזאת בעצמה היא הצלחת הנפש:
- יא. הספר שנכתב בדיו של שמן זית הוא מסוגל ללמוד:
- יב. יראה מתלמיד חכם מסוגל ללמוד:
- יג. העוסק בתורה בלילה - שכינה כנגדו:
- יד. מה יעשה אדם ויחכם, ירבה בשיבה וימעט בסחורה ויבקש רחמים, כי הא בלא הא לא סגי:
- טו. הדבור בקול רם מביא הרגש ותנועה לכל האיברים:
- טז. הלומד בקול רם מאריך ימים, ותלמודו מתקים בידו:
- יז. מי שאין בו גסות, למודו מתקים בידו:
- יח. גם מי שמלמד לאחרים:
- יט. השומע מפי הרב, מסתיע מלתא טפי:
- כ. גדול תלמוד תורה מהקרבת תמידין:
- כא. האומר: שמועה זו נאה וזו אינה נאה, מאבד הונה של תורה:
- כב. מיגמר בעתיקא קשה מחדתא:
- כג. השוכח דבר אחד מתלמודו, גורם גלות לבניו ומורידין אותו מגדולתו:
- כד. תלמיד חכם, שאין תוכו ככרו נקרא תועבה:
- כה. תלמיד חכם - בני עירו מצווין לעשות מלאכתו:
- כו. בשביל בטול תורה נעשה כביכול מך:
- כז. גדול תלמוד תורה מהצללת נפשות ומבנין בית המקדש ומכבוד אב ואם:

- כח. על ידי קדושה זוכה לבינה:
- כט. שלשה - הקדוש ברוך הוא בוכה עליהן ככל יום, ואחד מהם, על מי שאפשר לו לעסק בתורה ואינו עוסק:
- ל. על ידי בינה זוכה לתשובה:
- לא. אסור ללמד את הרשע דבר פלא:
- לב. גדול יכול ללמד מרשע, אבל קטן לא:
- לג. הרגל הלמוד הוא עולה למעלה על קיום כל המצוות:
- לד. מי שאין לו אשה, שרוי בלא טובה [תורה]:
- לה. אינו דומה הלומד מפי עצמו ללומד מפי הרב:
- לו. לא נחא להקדוש ברוך הוא, שיהיו דנים את ישראל לכף חוב:
- לז. מי שאוהב תלמיד חכם, התורה מחזרת עליו ועל זרעו:
- לח. ילמד אדם אפלו בלא הבנה: